Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.cymru.gov.uk

Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yng Nghymru:

Adroddiad Interim

Rhagfyr 2013

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â:

Yr Is-adran Cyllid Llywodraeth Leol a Pherfformiad
Gwasanaethau Cyhoeddus
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

E-bost: CouncilTaxSupport@cymru.gsi.gov.uk

ISBN digidol 978 1 4734 0688 9
© Hawlfraint y Goron 2013
WG20511

Cynnwys

1. Cefndir ………………………………………………………… 4

2. Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor 2013-14 …………… 5

Beth yw amcanion Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor?…… 5

Pwy sy'n gymwys i gael Gostyngiad yn y Dreth Gyngor? ………… 5

Sut mae hawl i Ostyngiad yn y Dreth Gyngor yn cael ei chyfrifo? … 6

Disgresiwn Lleol …………………………………............ 7

3. Tueddiadau Budd-dal y Dreth Gyngor yn y gorffennol ……………… 9

Derbynwyr a gwariant ar Fudd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol ……………………………………………………… 9

Derbynwyr Budd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol a Statws Pasbort ……………………………………………….. 11

4. Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yng Nghymru ers 1 Ebrill 2013 ………... 13

Llwyth achosion ……………………………………………………… 14

Gwariant ……………………………………………………...... 17

Statws Pasbort ……………………………………… 19

Band y Dreth Gyngor ………………………………………………… 20

5. Apelio ………………………………………………………………… 22

Tribiwnlys Prisio Cymru ……………………………………………. 22

6. Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Adroddiad Blynyddol .. 23

7. Atodiadau ………………………………………………………… 24

A: Deddfwriaeth ……………………………………………………… 24

B: Budd-dal y Dreth Gyngor: Tueddiadau …………………………… 27

C: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Tueddiadau ………… 32

D: Budd-dal y Dreth Gyngor: Apelio………………………………..... 40

Crynodeb o Dablau a Ffigurau

Tabl 1: Llwyth achosion a Gwariant ar Fudd-dal y Dreth Gyngor yng Nghymru: 2008-09 tan 2012-13…………………………………9

Tabl 2: Llwyth achosion Budd-dal y Dreth Gyngor o'i gymharu â Chartrefi Atebol (%): Chwefror 2013……………… 10

Tabl 3: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Llwyth achosion fesul Awdurdod Lleol: Hydref 2013 …..…………………................ 16

Tabl 4: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Gwariant fesul Awdurdod Lleol: Hydref 2013 ………………………………..… 18

Tabl 5: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Hawlwyr yn ôl Statws Pasbort: Hydref 2013 ……………………… 19

Tabl 6: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Gwariant yn ôl Band (%): Hydref 2013 ……………………………………………… 21

Ffigur 1: Derbynwyr Budd-dal y Dreth Gyngor yn ôl Statws Pasbort ……... 12

Ffigur 2: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Llwyth achosion yng Nghymru: Mai – Hydref 2013 ……………………………………15

Ffigur 3: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Gwariant yng Nghymru (£): Mai – Hydref 2013..................................... 17

Ffigur 4: Llwyth achosion Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yng Nghymru yn ôl Band (%): Hydref 2013 ……………………… 21

Atodiadau

Tabl B1: Derbynwyr Budd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol: Chwefror 2009 – Chwefror 2013…………………................. 27

Tabl B2: Gwariant ar Fudd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol (£ miliynau): 2009 – 2013 …………………………………….. 28

Tabl B3: Derbynwyr Budd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol a Statws Pasbort: Chwefror 2013…………… 31

Tabl C1: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Llwyth achosion fesul Awdurdod Lleol: Mai 2013 – Hydref 2013…………………… 32

Tabl C2: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Gwariant fesul Awdurdod Lleol (£): Mai 2013 – Hydref 2013 ……………… 33

Tabl C3: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Llwyth achosion Awdurdodau Lleol o'i gymharu â Chartrefi Atebol (%): Hydref 2013…... 34

Tabl C4: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Llwyth achosion fesul Awdurdod Lleol a Band y Dreth Gyngor: Hydref 2013 ……… 35

Tabl C5: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Llwyth achosion fesul Awdurdod Lleol a Band y Dreth Gyngor (%): Hydref 2013… 36

Tabl C6: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Gwariant fesul Awdurdod Lleol a Band y Dreth Gyngor (£): Hydref 2013……37

Tabl C7: Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Gwariant fesul Awdurdod Lleol a Band y Dreth Gyngor (%): Hydref 2013… 39

Tabl D1: Apeliadau a Dderbyniwyd yn ymwneud â Phenderfyniadau ar Fudd-daliadau yn y DU: 2010-11 tan 2012-13 ……………..... 40

Tabl D2: Penderfyniadau Tribiwnlysoedd y DU ar Apeliadau yn ymwneud â Budd-dal Tai/Budd-dal y Dreth Gyngor: 2010-11 tan 2012-13.. 41

Tabl D3: Penderfyniadau Tribiwnlysoedd Cymru ar Apeliadau yn ymwneud â Budd-dal Tai/Budd-dal y Dreth Gyngor: 2011-12 tan 2012-13……... 41

Ffigur B1: Derbynwyr Budd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol: Chwefror 2013 ……………………………………………….. 29

Ffigur B2: Budd-dal y Dreth Gyngor: Gwariant â Chymhorthdal fesul Awdurdod Lleol 2011-12 ……………………………………….. 30

1. Cefndir

Yn Adolygiad o Wariant 2010, cyhoeddodd Llywodraeth y DU y byddai'n diddymu Budd-dal y Dreth Gyngor (CTB) ac yn rhoi'r cyfrifoldeb am ddatblygu trefniadau newydd i Awdurdodau Lleol yn Lloegr. Ar yr un pryd, cyhoeddodd ei bwriad i drosglwyddo cyllid i'r Gweinyddiaethau Datganoledig i sefydlu trefniadau newydd yng Nghymru ac yn yr Alban, a hefyd y byddai'r cyllid ar gyfer trefniadau i ddarparu cymorth yn y dyfodol ar gyfer y dreth gyngor yn cael ei leihau 10% i ddechrau. Byddai'r cyllid yn cael ei drosglwyddo o gyllidebau seiliedig ar alw i gyllidebau sefydlog hefyd.

Ar 1 Ebrill 2013, disodlwyd CTB yng Nghymru gan Gynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (CTRS), a throsglwyddwyd ymgeiswyr cymwys i'r cynlluniau newydd yn awtomatig. O ganlyniad i ddatblygu trefniadau amgen gyda'r lefelau is o gyllid sydd ar gael, mae Llywodraeth Cymru wedi gwneud nifer o benderfyniadau polisi allweddol ynglŷn â chymorth ar gyfer y Dreth Gyngor yng Nghymru yn y dyfodol. Trafodir rhai o'r penderfyniadau yn yr adroddiad hwn.

Mae'r Rheoliadau CTRS newydd a gyflwynodd Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 yn seiliedig i raddau helaeth ar yr hen reolau ar gyfer CTB. Fodd bynnag, rhoddwyd rhywfaint o ddisgresiwn lleol i Awdurdodau Lleol hefyd. Mae hynny'n caniatáu iddynt ystyried anghenion a blaenoriaethau eu hardaloedd lleol.

Yn ogystal â'r prif Reoliadau i gyflwyno CTRS yng Nghymru, cyflwynwyd sawl set arall o Reoliadau i sicrhau bod y cynlluniau'n gweithredu'n effeithiol – er enghraifft, ymchwilio i dwyll, rhannu gwybodaeth ac apeliadau. Mae **Atodiad A** yn cynnwys rhestr lawn o'r rheoliadau newydd a rhagor o wybodaeth amdanynt.

Mae'r Adroddiad Interim hwn ar CTRS yn cynnwys data Cymru ar y llwyth achosion a chost cymorth presennol yng Nghymru, ynghyd â'r wybodaeth ddiweddaraf am weithredu CTRS yng Nghymru ers cyflwyno'r cynlluniau. Lle bo hynny'n bosibl, mae'n cynnwys data ar gyfer Awdurdodau Lleol er mwyn archwilio gwahaniaethau rhanbarthol dros y chwe mis rhwng mis Mai a mis Hydref 2013. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys gwybodaeth hanesyddol ddefnyddiol am lwyth achosion a gwariant ar CTB cyn cyflwyno'r CTRS ym mis Ebrill 2013.

2. Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor 2013-14

Beth yw amcanion Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor?

Disodlwyd CTB gan CTRS ar 1 Ebrill 2013. CTRS yw'r dulliau newydd y mae Awdurdodau Lleol yn eu defnyddio i helpu cartrefi incwm isel i dalu'r Dreth Gyngor. Roedd y Rhaglen Lywodraethu wedi ymrwymo i barhau â'r cymorth hwn, ac mae'r polisi hefyd yn rhan o Strategaeth Trechu Tlodi Llywodraeth Cymru.

Mae'r rheoliadau ar gyfer CTRS yn seiliedig i raddau helaeth ar y system CTB flaenorol, ond mae nifer o agweddau wedi'u symleiddio.

Yn 2013-14, derbyniodd Awdurdodau Lleol gyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i'w helpu i ddarparu cymorth llawn ar gyfer ymgeiswyr cymwys, a hynny er gwaethaf y ffaith fod Llywodraeth y DU wedi darparu llai o gyllid.

Pwy sy'n gymwys i gael Gostyngiad yn y Dreth Gyngor?

Trosglwyddwyd ymgeiswyr cymwys yn awtomatig o CTB i CTRS ym mis Ebrill 2013. Yn unol â'r drefn ar gyfer CTB, mae cartrefi sydd â'r hawl i fudd-daliadau diweithdra[1] ar sail prawf modd yn parhau i fod yn gymwys yn awtomatig ar gyfer y gostyngiad mwyaf (100% ar hyn o bryd, llai unrhyw

[1] Lwfans Cyflogaeth a Chymorth, Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith, Credyd Pensiwn a Gwarant Credyd Pensiwn.

ddidyniadau ar gyfer pobl nad ydynt yn ddibynnol). Ar gyfer cartrefi eraill, defnyddir prawf modd i gyfrifo'r hawl i ostyngiad, sy'n debyg i'r dull blaenorol o gyfrifo hawl ar gyfer CTB.

Cyflwynir ceisiadau am ostyngiad yn y Dreth Gyngor yn uniongyrchol i Awdurdodau Lleol, sy'n gallu darparu gwybodaeth lawn am y broses ymgeisio yn ogystal ag unrhyw gynlluniau lleol y maent yn eu gweithredu. Mae Canolfan Cyngor ar Bopeth hefyd yn darparu cyngor pellach ar gyfer darpar ymgeiswyr.

Nid yw ymgeiswyr â chynilion dros £16,000 yn gymwys ar gyfer unrhyw gymorth oni bai eu bod yn derbyn Gwarant Credyd Pensiwn.

Sut mae hawl i Ostyngiad yn y Dreth Gyngor yn cael ei chyfrifo o dan CTRS?

Ar hyn o bryd, mae hawl i ostyngiad yn cael ei chyfrifo yn yr un modd ag ar gyfer y system CTB faenorol. Os yw ymgeisydd yn derbyn Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith Seiliedig ar Incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth Seiliedig ar Incwm, Credyd Pensiwn, neu Warant Credyd Pensiwn, mae'n gymwys i gael y gostyngiad mwyaf yn y Dreth Gyngor, sy'n golygu gostyngiad i sero ar hyn o bryd (llai unrhyw ddidyniadau ar gyfer pobl nad ydynt yn ddibynnol). Cyfeirir at yr hawl hon, sy'n seiliedig ar dderbyn budd-daliadau cymhwyso eraill, fel **statws pasbort**.

Os nad yw ymgeiswyr yn derbyn unrhyw un o'r budd-daliadau pasbort, mae'r swm wythnosol o arian y bernir bod ei angen arnynt i fyw yn cael ei gyfrifo. Cyfeirir at hyn fel y **swm perthnasol**, ac mae'n cynnwys dwy elfen:

- Yr elfen gyntaf yw'r **lwfans personol** – y swm sylfaenol sydd ei angen ar unigolyn i allu byw, sy'n amrywio yn ôl amgylchiadau'r cartref. Er enghraifft, mae'r lwfans ar gyfer pâr â phlant yn fwy na'r lwfans ar gyfer rhywun sengl heb blant. Mae cyfraddau'r lwfansau hyn yn uwch ar gyfer pobl sydd wedi cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth.

- Yr ail elfen yw'r **premiwm** – symiau ychwanegol i adlewyrchu unrhyw amgylchiadau personol sy'n cynyddu'r costau byw, fel anabledd neu gyfrifoldebau gofalwr.

Unwaith y mae'r swm perthnasol wedi'i bennu, cyfrifir **lefel incwm** yr ymgeisydd. Mae hyn yn cynnwys gwir incwm (fel incwm o gyflogaeth, pensiynau neu rai budd-daliadau eraill), ac incwm tybiedig o gynilion dros £6,000 (£10,000 ar gyfer pensiynwyr) nad ydynt yn gysylltiedig â phensiwn. Mae swm bach o enillion hefyd yn cael ei ddiystyru wrth gyfrifo incwm – er enghraifft, ceir diystyriadau safonol ar gyfer pobl sengl a rhieni unigol, a diystyriadau uwch ar gyfer grwpiau penodol, fel pobl ag anableddau.

Mae **lefel yr incwm yn cael ei chymharu wedyn â'r swm perthnasol**. Os yw'r swm perthnasol yn fwy nag incwm cyfrifedig yr ymgeisydd, mae'n gymwys ar gyfer y gostyngiad mwyaf i'r Dreth Gyngor. Os yw'r incwm yn fwy na'r swm perthnasol, mae'r hawl wythnosol yn cael ei lleihau 20c ar gyfer pob £1 o incwm wythnosol uwchlaw'r terfyn, nes bod yr hawl yn cael ei dileu – yr enw am hyn yw'r tapr.

Disgresiwn Lleol

O dan y Rheoliadau newydd, roedd yn rhaid i bob Awdurdod Lleol yng Nghymru fabwysiadu ei gynllun ei hun erbyn 31 Ionawr 2013, a allai gynnwys disgresiwn lleol, er mwyn ystyried anghenion a blaenoriaethau'r ardal leol. Aeth pob Awdurdod ati i fabwysiadu cynllun; pe bai unrhyw un wedi methu gwneud hynny, byddai'r cynllun diofyn wedi'i weithredu er mwyn sicrhau bod rhyw fath o gymorth ar gael o hyd ar gyfer y Dreth Gyngor.

Dyma'r meysydd disgresiwn lleol lle gall Awdurdodau Lleol ddewis rhoi darpariaethau ar waith sy'n fwy hael na'r gofynion sylfaenol a nodir yn y Rheoliadau:

- *Cyfnod gostyngiad estynedig* - Gall Awdurdodau Lleol ymestyn y cyfnod y mae gan ymgeiswyr hawl i barhau i dderbyn gostyngiad y tu hwnt i'r cyfnod pedair wythnos safonol mewn rhai amgylchiadau;

- *Pensiwn Anabledd Rhyfel a Phensiwn Rhyfel Gwraig Weddw* – Gall Awdurdodau Lleol ddiystyru mwy na'r £10 rhagnodedig statudol o'r arian a dderbynnir mewn perthynas â'r pensiynau hyn wrth gyfrifo incwm;

- *Ôl-ddyddio ceisiadau* - Gall Awdurdodau Lleol ôl-ddyddio ceisiadau ar gyfer gostyngiadau y tu hwnt i'r cyfnod tri mis safonol;

- *Hysbysu am benderfyniadau* – Gall Awdurdodau Lleol ddarparu mwy o wybodaeth na'r hyn sy'n ofynnol fel rhan o'u gweithdrefnau hysbysu am benderfyniadau.

Yn 2013/14, mae Awdurdodau Lleol wedi tueddu i: **gadw'r** cyfnod pedair wythnos safonol ar gyfer hawl ymgeiswyr i barhau i dderbyn gostyngiad mewn rhai amgylchiadau; **diystyru** Pensiynau Rhyfel yn eu cyfanrwydd wrth gyfrifo incwm a; **gweithredu** trefn o ôl-ddyddio ceisiadau hyd at gyfnod o dri mis. Nodwyd nifer o amrywiadau mewn perthynas â hysbysu am benderfyniadau. Mae manylion cynlluniau pob Awdurdod Lleol ar gael ar eu gwefannau unigol.

3. Tueddiadau Budd-dal y Dreth Gyngor yn y gorffennol

Cyflwynwyd CTB ar 1 Ebrill 1993 ac roedd ar gael tan 31 Mawrth 2013. Fel mae **Tabl 1** yn ei ddangos, roedd tua 293,000 o dderbynwyr CTB yng Nghymru yn 2008-09. Cynyddodd nifer y derbynwyr CTB yn raddol bob blwyddyn ers 2008-09, a phan gafodd y budd-dal ei ddileu ar 31 Mawrth 2013, roedd 329,000 o dderbynwyr yng Nghymru. Cafwyd cynnydd o 17,000 yn nifer y derbynwyr rhwng 2008-09 a 2009-10. Mae'n bosibl bod effaith y dirwasgiad diweddar wedi cynyddu'r llwyth achosion yn ystod y cyfnod hwn. I gymharu, rhwng 2011-12 a 2012-13, cynyddodd nifer y derbynwyr CTB tua 3,000.

Mae **Tabl 1** hefyd yn dangos sut i wariant ar CTB gynyddu bob blwyddyn ers 2008-09. Yn ôl y data, y ffigur diweddaraf oedd £242 miliwn yn 2011-12, ac amcangyfrifir y bydd gwariant tua £246 miliwn yn 2012-13. Yn ystod yr un cyfnod, talwyd £742 ar gyfartaledd i dderbynwyr ar gyfer atebolrwydd i dalu'r Dreth Gyngor.

Tabl 1: Llwyth achosion a Gwariant ar CTB yng Nghymru, 2008-09 tan 2012-13

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
Cymru	**293,000**	**310,000**	**322,000**	**326,000**	**329,000**
Gwariant (£ miliynau)	***199.6**	***222.7**	**232.7**	**242**	**246 (A)**

Ffynhonnell: Adran Gwaith a Phensiynau

**Ffigurau gwariant ar CTB. Ar ôl 2010, nodir y ffigurau fel gwariant â chymhorthdal CTB-DWP.*

(A) = Amcangyfrif, gan nad oes ffigurau wedi'u harchwilio ar gael eto

Derbynwyr a Gwariant ar Fudd-dal y Dreth Gyngor fesul Rhanbarth ac Awdurdod Lleol

Mae **Atodiad B** yn cynnwys gwybodaeth hanesyddol am dderbynwyr CTB a gwariant ar CTB fesul rhanbarth ac Awdurdod Lleol yng Nghymru. Mae'n olrhain llwyth achosion CTB o Chwefror 2009 tan Chwefror 2013, ac yn

olrhain gwariant blynyddol ar CTB rhwng 2008-09 a 2011-12 ar gyfer pob awdurdod lleol[2].

Fodd bynnag, dylid ystyried y ffigurau hyn yng nghyd-destun nifer y 'cartrefi sy'n atebol i dalu'r Dreth Gyngor' fesul Awdurdod Lleol[3]. Er enghraifft, er bod gan Ferthyr y nifer isaf ond tri o dderbynwyr CTB, a'r gwariant blynyddol isaf ond dau, mae gan yr awdurdod y llwyth achosion uchaf ond dau o gymharu â nifer y cartrefi sy'n atebol i dalu'r dreth.

Mae **Tabl 2** yn dangos canran llwyth achosion CTB pob Awdurdod Lleol o'i gymharu â'r cartrefi sy'n atebol i dalu'r Dreth Gyngor. Mae'n dangos bod gan Flaenau Gwent, Merthyr Tudful, Castell-nedd Port Talbot a Rhondda Cynon Taf lwyth achosion CTB uchel mewn perthynas â nifer y cartrefi sy'n atebol i dalu'r dreth, o gymharu â Phowys, Sir Fynwy a Cheredigion lle mae'n is o lawer.

Tabl 2: Llwyth achosion CTB mewn perthynas â Chartrefi Atebol (%): Chwefror 2013

Ardal	Llwyth achosion CTB Chwef-2013*	Nifer y Cartrefi Atebol[T] 2012/13	Llwyth achosion CTB mewn perthynas â Chartrefi Atebol (%)
Ynys Môn	7,060	33,297	21.2
Gwynedd	11,440	57,211	20.0
Conwy	12,280	53,933	22.8
Sir Ddinbych	11,090	42,396	26.2
Sir y Fflint	13,120	63,940	20.5
Wrecsam	13,870	56,761	24.4
Powys	10,320	60,918	16.9
Ceredigion	6,020	32,371	18.6
Sir Benfro	11,800	57,370	20.6
Sir Gaerfyrddin	18,910	81,340	23.2
Abertawe	27,240	103,941	26.2

[2] Disgwylir i'r data ar wariant CTB fesul Awdurdod Lleol gael ei gyhoeddi ar ddiwedd y flwyddyn galendr.
[3] Daw'r ffigur ar gyfer 'Cartrefi Atebol' CTB gan StatsCymru ar gyfer y flwyddyn 2012/13. Daw'r ffigur ar gyfer 'Cartrefi Atebol' CTRS gan Datatank.

Castell-nedd Port Talbot	19,320	62,582	30.9
Pen-y-bont ar Ogwr	15,790	59,857	26.4
Bro Morgannwg	11,160	53,970	20.7
Caerdydd	35,880	138,855	25.8
Rhondda Cynon Taf	29,970	101,711	29.5
Merthyr Tudful	7,820	25,672	30.5
Caerffili	20,430	75,158	27.2
Blaenau Gwent	10,730	31,048	34.6
Torfaen	11,250	39,402	28.6
Sir Fynwy	6,780	39,003	17.4
Casnewydd	16,200	61,855	26.2

**Ffynhonnell: Adran Gwaith a Phensiynau*

[T]Ffynhonnell: StatsCymru

Derbynwyr Budd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol a Statws Pasbort

Yn ôl **Ffigur 1**, ym mis Chwefror 2013, roedd y rhan fwyaf o dderbynwyr CTB ledled Cymru yn derbyn budd-daliadau pasbort (70%). Mae hyn yn cyfeirio at ymgeiswyr a oedd â'r hawl i gael y gostyngiad mwyaf yn eu Treth Gyngor oherwydd eu bod yn derbyn budd-daliadau cymhwyso eraill. Nid oedd y 30% arall o dderbynwyr yn derbyn budd-daliadau pasbort, ac o ganlyniad roedd angen prawf modd cyn y gallent gael unrhyw ostyngiad yn eu hatebolrwydd i dalu'r Dreth Gyngor.

Mae **Atodiad B** yn dangos bod canran derbynwyr CTB y system basbort a'r rhai di-basbort yn amrywio o'r naill Awdurdod Lleol i'r llall. Yng Nghasnewydd a Chaerffili, roedd tua 74% o dderbynwyr yn y system basbort, ond yn Sir y Fflint a Sir Fynwy, tua 64% o ymgeiswyr oedd yn y system basbort.

Ffigur 1: Derbynwyr CTB yn ôl Statws Pasbort (%): Chwefror 2013

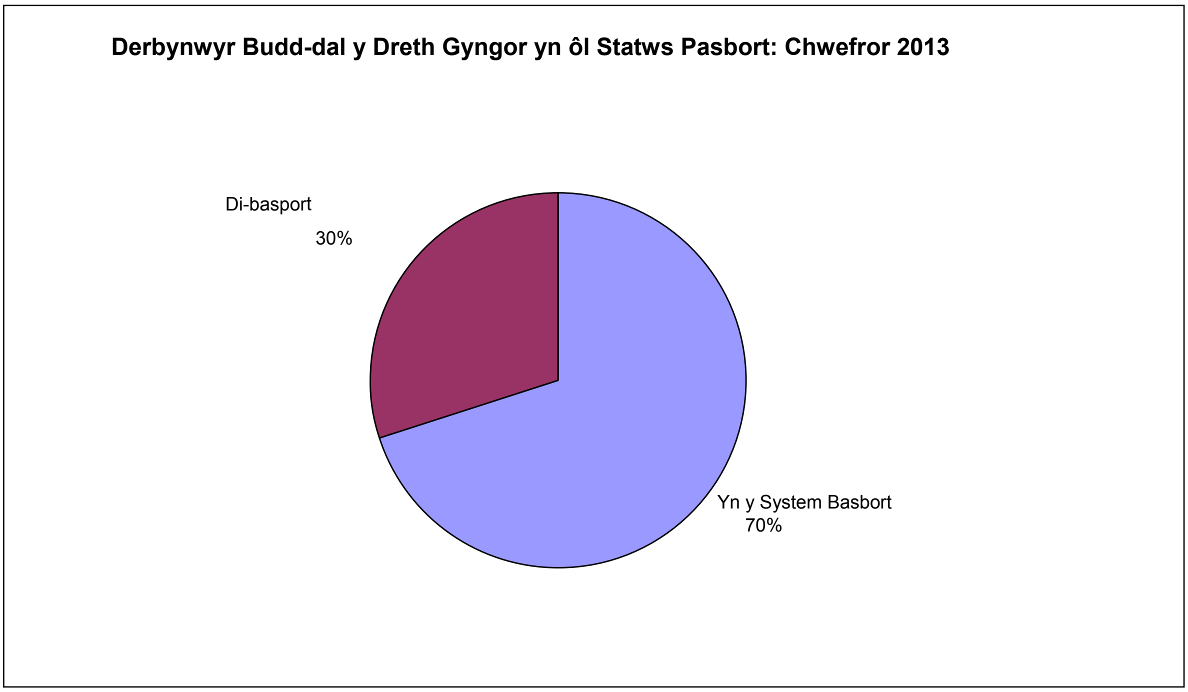

Ffynhonnell: Adran Gwaith a Phensiynau

4. Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yng Nghymru ers 1 Ebrill 2013

Ar ôl ystyried data CTB hanesyddol, mae'r adran hon yn darparu gwybodaeth am weithredu'r CTRS, gan ddisodli'r system CTB o 1 Ebrill 2013 ymlaen. Mae'n cyflwyno ffigurau llwyth achosion a chost CTRS ledled Cymru, a lle bo hynny'n briodol, mae'n dadansoddi data ar lefel Awdurdodau Lleol er mwyn archwilio gwahaniaethau rhanbarthol dros y chwe mis diwethaf.

Dylid nodi trwy'r adroddiad nad yw cyllid ar gyfer cynlluniau gostyngiadau'r dreth gyngor yn cael 'ei ddarparu i' neu 'ei wario ar' gartrefi cymwys: mae'n cael ei roi i Awdurdodau Lleol i wneud yn iawn am incwm y dreth gyngor y byddent yn ei gael gan y cartrefi hynny fel arall. Effaith hyn ar gartrefi cymwys yw eu bod yn talu llai o dreth gyngor neu ddim yn talu unrhyw dreth gyngor. Er bod yr adran hon yn cyfeirio at 'gostau' neu 'wariant ar' y cynllun, mae'r ffigurau'n cyfeirio at gyfanswm y gostyngiad yn atebolrwydd y cartrefi dan sylw i dalu'r dreth gyngor.

Datatank sy'n gyfrifol am y data a ddefnyddiwyd. Mae angen bod yn ofalus wrth bwyso a mesur y ffigurau a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad hwn gan mai braslun o 'achosion agored' o systemau TG Refeniw a Budd-daliadau Awdurdodau Lleol y mae Datatank yn eu crynhoi bob mis[4] .

Mae'r data diweddaraf gan Datatank yn perthyn i fis Hydref 2013, felly mae modd dangos tueddiadau gwariant a llwyth achosion ers cyflwyno CTRS dros y chwe mis rhwng mis Mai a mis Hydref 2013[5]. Mae hefyd yn bosibl darparu braslun ar ymgeiswyr yn ôl statws pasbort a band.

[4] Mewn geiriau eraill, nid yw nifer fach o achosion sydd wedi'u cau yn cael eu cynnwys, felly nid yw 'gwariant cyffredinol' yn cael ei gasglu (dim ond 'cyfanswm y gwariant' ar amser penodol). Oherwydd newidiadau i feddalwedd y system a etifeddwyd, cyfyngir dadansoddiadau i rai newidynnau penodol. Er enghraifft, nid oes modd dadansoddi'r data yn ôl y math o gartref, gan nad yw Datatank yn gallu cael gafael ar y wybodaeth hon gan bob Awdurdod Lleol ar hyn o bryd. Rydym yn rhagweld y bydd y diffyg hwn wedi'i gywiro cyn cyhoeddi'r Adroddiad Blynyddol.

[5] Nid yw'r data ar gael ar gyfer Ebrill 2013 oherwydd problemau diwedd blwyddyn ariannol yn sgil newid o CTB i CTRS.

Yn gyffredinol, mae'r data yn awgrymu bod gwariant wedi gostwng tua £2.5 miliwn ers mis Mai 2013. Mae hyn yn cyd-fynd â gostyngiad cyffredinol o tua 5,200 o achosion bob mis yn y llwyth achosion dros yr un cyfnod o chwe mis. Fodd bynnag, fel y nodwyd uchod, dim ond cipolwg ar gyfanswm y gwariant ar amser penodol a geir gan y ffynhonnell ddata, ac nid yw'n cynnwys gwariant ar achosion sydd wedi'u cau. Gall unrhyw ostyngiad mewn gwariant hefyd gael ei briodoli i newidiadau tymhorol. Mae'n bosibl y bydd data a gaiff eu casglu a'u monitro yn y dyfodol yn egluro newidiadau tymhorol o'r fath.

Bydd yr Adroddiad Blynyddol a gyhoeddir yng Ngwanwyn 2014 yn cynnwys cyfanswm y costau yn 2013-14 ar gyfer pob Awdurdod Lleol, gan gynnwys gwariant ar achosion sydd wedi'u cau.

Llwyth achosion

Yn ôl y data diweddaraf ar gyfer mis Hydref 2013, cyfanswm y llwyth achosion ar gyfer CTRS oedd tua 318,000. Yn gyffredinol, mae'r llwyth achosion yng Nghymru wedi gostwng bob mis ers cyflwyno CTRS. Mae'n bosibl priodoli rhywfaint o'r gostyngiad cychwynnol yn y llwyth achosion i'r ffaith bod Ad-daliad Ail Oedolyn (SAR)[6] wedi'i ddileu ond mae'n bosibl bod newidiadau eraill, fel y diwygiadau lles ehangach, wedi cael effaith hefyd.

Cafwyd gostyngiad o 1.6% yn y llwyth achosion yn y cyfnod o fis Mai i fis Hydref 2013, sef gostyngiad o tua 5,200 o achosion. Mae'r data hyn yn cyd-fynd â gostyngiad yn y llwyth achosion ar gyfer Budd-dal Tai yng Nghymru ers mis Ebrill 2013 (gostyngiad o tua 1%). Fel y gwelir yn **Ffigur 2**, cafwyd y gostyngiad mwyaf yn nifer y llwyth achosion yn ystod mis Mehefin a mis

[6] Bwriad SAR oedd gwneud iawn am y ffaith bod person sengl yn colli disgownt pan oedd un ail oedolyn neu fwy (nad yw'n ddibynnol) yn preswylio yn y tŷ. Ystyriwyd bod incwm y bobl a oedd yn hawlio SAR yn rhy uchel iddynt fod yn gymwys ar gyfer gostyngiad arferol o dan y cynllun CTB, ac roedd y cymorth a dderbyniwyd ganddynt yn seiliedig yn gyfan gwbl ar incwm y person/pobl nad oedd yn ddibynnol gydag incwm a chyfalaf yr ymgeisydd yn cael ei anwybyddu. Nifer cymharol fach o hawlwyr yng Nghymru a oedd yn derbyn SAR (tua 2,000). Targedwyd yr hawliad tuag at unigolion cymharol gefnog o gymharu â derbynwyr CTB eraill, ac roedd yn gymhleth i'w weinyddu. Drwy ddileu SAR roedd modd lleihau gwariant ledled Cymru, yn ogystal â sicrhau bod cyllid sefydlog Llywodraeth Ganolog yn gwneud mwy i gefnogi ymgeiswyr tlotach. Roedd hefyd yn lleihau'r baich gweinyddol ar Awdurdodau Lleol.

Gorffennaf 2013. Gall gostyngiadau diweddar yn y llwyth achosion gael eu priodoli i'r gwelliant cyffredinol yn yr economi, neu o bosibl i gyfres o newidiadau tymhorol. Hwyrach y bydd y ffigurau blynyddol yn egluro'r duedd ddiweddar hon yn well.

Ffigur 2: CTRS: Llwyth achosion yng Nghymru: Mai 2013 - Hydref 2013

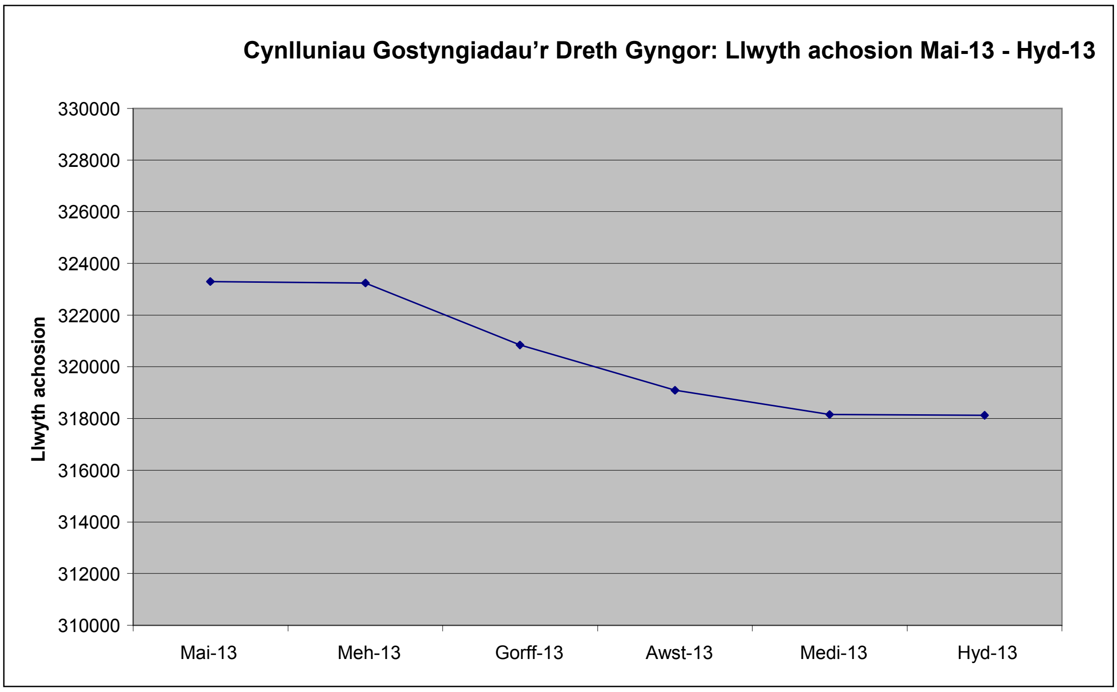

Ffynhonnell: Datatank

Mae **Tabl 3** yn dangos mai Caerdydd a RhCT sydd â'r llwyth achosion CTRS mwyaf, tra bod y llwyth achosion mewn ardaloedd fel Ceredigion a Sir Fynwy yn llai o lawer. Mae'r ffigurau hyn yn adlewyrchu tueddiadau'r llwyth achosion ar gyfer CTB cyn ei ddileu.

Fel sy'n wir am ffigurau'r CTB uchod, mae'n bwysig ystyried llwythi achosion cyfredol ar gyfer CTRS yng nghyd-destun pob eiddo sy'n atebol i dalu'r Dreth Gyngor. Mae **Atodiad C** yn ystyried amrywiadau rhanbarthol o ran llwyth achosion mewn perthynas â'r holl eiddo sy'n atebol i dalu'r Dreth Gyngor. Mae'n dangos bod y llwyth achosion ar gyfer CTRS ymysg Awdurdodau gwledig fel Powys, Ceredigion a Sir Fynwy yn llai mewn perthynas â nifer y cartrefi atebol (16%). Awdurdodau Blaenau Gwent a Merthyr yng Nghymoedd y De sydd â'r llwyth achosion mwyaf mewn perthynas â chartrefi atebol (30%).

Mae ganddynt lefelau amddifadedd uwch a chyfran fwy o gartrefi sy'n derbyn budd-daliadau nawdd cymdeithasol.

Mae **Tabl 3** hefyd yn dangos bod llwyth achosion 20 o'r 22 Awdurdod Lleol wedi lleihau rhwng mis Mai a mis Hydref 2013. Cafwyd y gostyngiad mwyaf yn Ynys Môn (minws 3.6%) a Sir Fynwy (minws 3.4%). Cafwyd cynnydd bach yn llwyth achosion Merthyr (2.8%) a Wrecsam (0.4%).

Tabl 3: Llwyth achosion CTRS fesul Awdurdod Lleol: Hydref 2013

	Hydref 2013	**Cyfran (%)**	**Newid ers Mai 2013 (%)**
Cymru	**318,131**	**100**	**-1.6**
Ynys Môn	6,828	2.1	-3.6
Gwynedd	10,702	3.4	-3.0
Conwy	11,737	3.7	-1.7
Sir Ddinbych	10,801	3.4	-0.6
Sir y Fflint	12,752	4	-1.0
Wrecsam	13,655	4.3	0.4
Powys	10,354	3.3	-0.1
Ceredigion	5,749	1.8	-2.3
Sir Benfro	11,437	3.6	-1.1
Sir Gaerfyrddin	17,949	5.6	-2.9
Abertawe	26,327	8.3	-2.3
Castell-nedd Port Talbot	18,760	5.9	-1.3
Pen-y-bont ar Ogwr	15,351	4.8	-2.4
Bro Morgannwg	10,889	3.4	-0.1
Caerdydd	34,623	10.9	-2.7
Rhondda Cynon Taf	28,833	9.1	-1.2
Merthyr Tudful	7,929	2.5	2.3
Caerffili	19,937	6.3	-0.8
Blaenau Gwent	10,318	3.2	-2.5
Torfaen	10,894	3.4	-3.2

Sir Fynwy	6,610	2.1	-3.4
Casnewydd	15,696	4.9	-0.1

Ffynhonnell: Datatank

Gwariant

Mae'r data diweddaraf yn dangos bod tua £246.1 miliwn yn cael ei wario ar CTRS ar hyn o bryd. Mae data'n awgrymu bod gwariant yng Nghymru wedi gostwng fis ar ôl mis ers cyflwyno CTRS, i gyfanswm o 1.2% ers mis Mai 2013. Fodd bynnag, gan mai braslun yn unig a geir gan Datatank ar gyfanswm y gwariant ar unrhyw amser penodol, gall unrhyw ostyngiad mewn gwariant gael ei briodoli i newidiadau tymhorol, ac nid yw'n cynrychioli cyfanswm y gwariant gan nad yw'n cynnwys gwariant ar achosion sydd wedi'u cau.

Ffigur 3: CTRS: Gwariant yng Nghymru (£): Mai 2013 - Hydref 2013

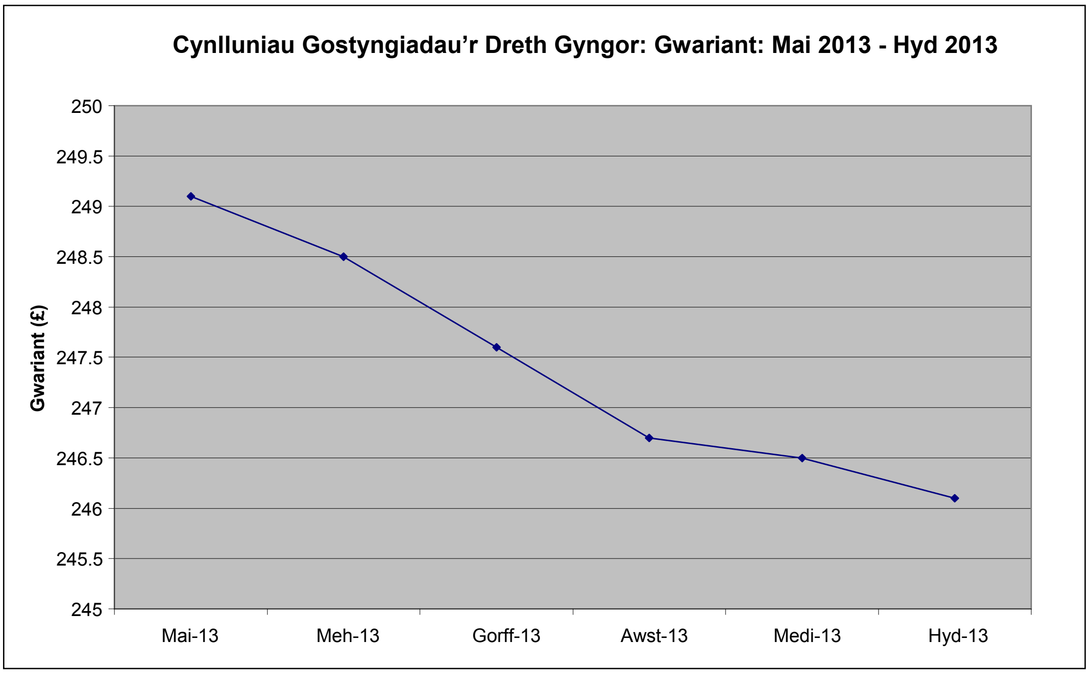

Ffynhonnell: Datatank

Mae **Tabl 4** yn dangos bod y gwariant mwyaf yng Nghaerdydd (tua £27.6 miliwn) a RhCT (£22.4 miliwn), tra bod gwariant yng Ngheredigion tua £4.7 miliwn a'r gwariant yn Ynys Môn tua £5.2 miliwn. Eto, mae angen ystyried y

ffigurau hyn yng nghyd-destun nifer y cartrefi atebol gan fod gwariant ar CTRS mewn termau cymharol yn parhau i fod yn uwch mewn ardaloedd fel Merthyr a Blaenau Gwent.

Mae **Tabl 4** hefyd yn dangos bod gwariant 20 o'r 22 Awdurdod Lleol wedi gostwng rhwng mis Mai a mis Hydref 2013. Cafwyd y gostyngiad mwyaf yng Ngwynedd (-3.2%) a Cheredigion (-2.8%). Cafwyd ychydig bach o gynnydd yng ngwariant CTRS dau Awdurdod Lleol – Merthyr (0.8%) a Bro Morgannwg (0.3%). I weld dadansoddiad llawn o Wariant Awdurdodau Lleol dros y chwe mis, ewch i **Atodiad C**.

Tabl 4: CTRS: Gwariant fesul Awdurdod Lleol: Hydref 2013

	Gwariant: Hydref 2013 (£)	Cyfran (%)	Newid ers Mai 2013 (%)
Cymru	**246,084,891**	**100**	**-1.2**
Ynys Môn	5,210,810	2.1	-1.1
Gwynedd	8,788,439	3.6	-3.2
Conwy	8,963,501	3.6	-2.2
Sir Ddinbych	9,357,441	3.8	-1.1
Sir y Fflint	10,098,649	4.1	-1.1
Wrecsam	10,116,049	4.1	-0.9
Powys	8,162,169	3.3	-1.6
Ceredigion	4,742,004	1.9	-2.8
Sir Benfro	7,168,308	2.9	-2.2
Sir Gaerfyrddin	14,170,046	5.8	-1.8
Abertawe	19,215,337	7.8	-1.1
Castell-nedd Port Talbot	15,979,299	6.5	-1.3
Pen-y-bont ar Ogwr	12,816,105	5.2	-0.9
Bro Morgannwg	9,108,902	3.7	0.3
Caerdydd	27,610,867	11.2	-0.5
Rhondda Cynon	22,424,158	9.1	-1.3

Taf			
Merthyr Tudful	5,991,702	2.4	0.8
Caerffili	13,493,738	5.4	-1.1
Blaenau Gwent	8,439,870	3.4	-2.1
Torfaen	8,052,503	3.3	-1.5
Sir Fynwy	5,861,916	2.4	-1.5
Casnewydd	10,313,078	4.2	-0.2

Ffynhonnell: Datatank

Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Hawlwyr yn ôl Statws Pasbort

Ym mis Hydref 2013, roedd cyfran uwch o dderbynwyr gostyngiad yn y Dreth Gyngor ledled Cymru yn y system basbort (70%) nag oedd ddim. Roedd y 30% o dderbynwyr eraill yn ddi-basbort. Mae **Tabl 5** yn dangos bod y ganran o dderbynwyr yn y system pasbort a'r rhai di-basbort yn amrywio o'r naill Awdurdod Lleol i'r llall. Yng Nghasnewydd, roedd tua 74% o dderbynwyr yn y system basbort, o gymharu â 63% yn Sir Fynwy. Mae'r ffigurau hyn yn debyg i gyfran llwyth achosion pasbort a di-basbort o dan Fudd-dal y Dreth Gyngor. Fodd bynnag, nid yw hyn yn annisgwyl o ystyried bod hawlwyr CTB wedi'u trosglwyddo i'r cynlluniau newydd yn 2013-14.

Tabl 5: CTRS: Ymgeiswyr fesul Awdurdod Lleol a Statws Pasbort: Hydref 2013

	Yn y system basbort (%)	**Di-basbort (%)**
Cymru	70	30
Ynys Môn	71	29
Gwynedd	68	32
Conwy	71	29
Sir Ddinbych	71	29
Sir y Flint	65	35
Wrecsam	66	34
Powys	65	35
Ceredigion	67	33

Sir Benfro	69	31
Sir Gaerfyrddin	68	32
Abertawe	70	30
Castell-nedd Port Talbot	70	30
Pen-y-bont ar Ogwr	68	32
Bro Morgannwg	67	33
Caerdydd	71	29
Rhondda Cynon Taf	73	27
Merthyr Tudful	69	31
Caerffili	73	27
Blaenau Gwent	70	30
Torfaen	68	32
Sir Fynwy	63	37
Casnewydd	74	26

Ffynhonnell: Datatank

Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Llwyth achosion a Gwariant yn ôl Band y Dreth Gyngor

Mae hefyd yn ddefnyddiol ystyried llwyth achosion a gwariant ar CTRS mewn perthynas â Bandiau'r Dreth Gyngor. Mae **Ffigur 4** yn darparu trosolwg o'r llwyth achosion ar gyfer CTRS yn ôl Band y Dreth Gyngor ar lefel Cymru. Mae'n dangos bod dros hanner y llwythi achosion cyffredinol yn ymwneud ag eiddo Band A a Band B. Mae **Atodiad C** yn darparu rhagor o wybodaeth am CTRS a Bandiau'r Dreth Gyngor ar lefel Awdurdodau Lleol ym mis Hydref 2013.

Ffigur 4: CTRS: Llwyth achosion yng Nghymru yn ôl Band (%): Hydref 2013

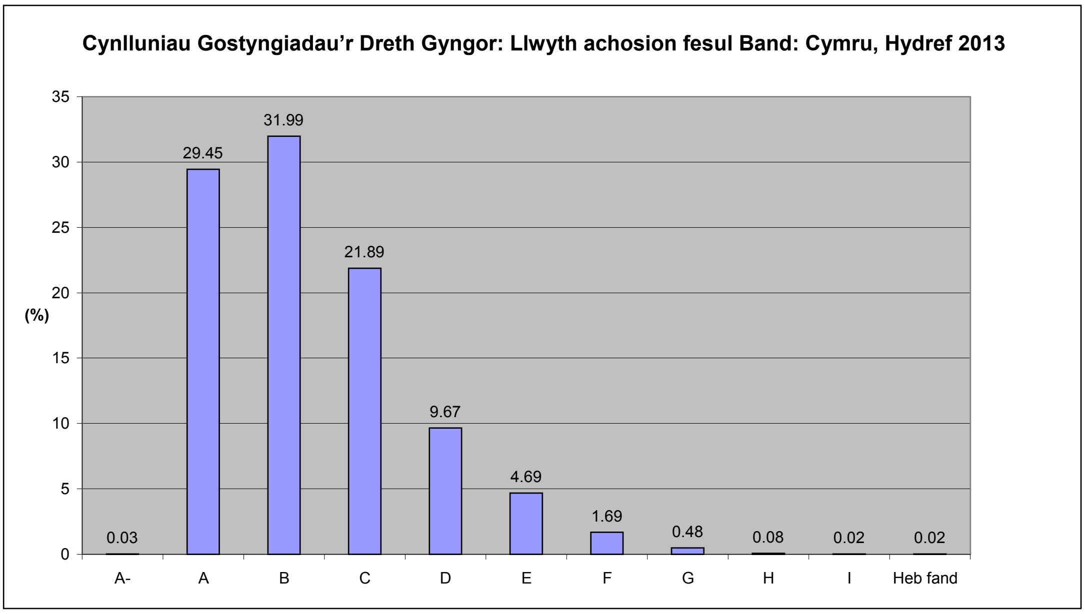

Ffynhonnell: Datatank

Mae **Tabl 6** yn dangos gwariant Cymru gyfan ar CTRS yn ôl Band y Dreth Gyngor ym mis Hydref 2013, yn ogystal â'r gwahaniaeth rhwng y gyfran uchaf a'r gyfran isaf o wariant Awdurdodau Lleol yn ôl Bandiau'r Dreth Gyngor.

Nid oes syndod bod y rhan fwyaf o'r gwariant ar CTRS - tua 78% ledled Cymru, ond cymaint â 97% ym Mlaenau Gwent – ar gyfer eiddo mewn Bandiau A i C, gan fod ymgeiswyr cymwys yn tueddu i berthyn i gartrefi incwm isel ac yn preswylio fel arfer mewn eiddo â gwerth (cymharol) is. Fodd bynnag, ceir amrywiadau ledled Cymru. Er enghraifft, mae 25% o wariant CTRS Sir Fynwy ar gartrefi sy'n perthyn i Fand D, ond dim ond 2% yw'r gwariant ym Mlaenau Gwent. Eto, mae dadansoddiad llawn o wariant Awdurdodau Lleol yn ôl Band y Dreth Gyngor ar gael yn **Atodiad C**.

Tabl 6: CTRS: Gwariant yn ôl Band ac Amrywiad Awdurdodau Lleol – Hydref 2013

Band	Cymru (%)	Amrywiad o	Amrywiad i
A	25	2% - Sir Fynwy	74% - Blaenau Gwent
B	30	19% - Blaenau Gwent	51% - Castell-nedd Port Talbot
C	23	4% - Blaenau Gwent	36% - Sir Ddinbych

D	11	2% - Blaenau Gwent	25% Sir Fynwy
E	7	1% - Blaenau Gwent	17% - Ceredigion
F	3	1% - Blaenau Gwent	8% - Powys
G	1	0% - Blaenau Gwent	5% - Sir Fynwy
H	<1	0% - Blaenau Gwent, Caerffili, Merthyr, Torfaen	2% - Sir Fynwy
I	<1	0% - Ceredigion, Sir Gaerfyrddin, RhCT, Merthyr, Blaenau Gwent, Torfaen	1% - Sir Fynwy

Ffynhonnell: Datatank

5. Apelio

Tribiwnlys Prisio Cymru

Gyda chyflwyno CTRS ym mis Ebrill 2013, mae Tribiwnlys Prisio Cymru wedi bod yn gyfrifol am gynnal gwrandawiadau apêl sy'n deillio o'r system CTRS. Dim ond ar ôl cwyno'n uniongyrchol i'r Awdurdod Lleol y gall talwyr unigol y Dreth Gyngor gyflwyno cwyn. Cyn cyflwyno CTRS, roedd y Tribiwnlys eisoes yn gyfrifol am gynnal gwrandawiadau apêl yn ymwneud ag Atebolrwydd i dalu'r Dreth Gyngor, sy'n golygu ei fod mewn sefyllfa dda i reoli'r weithdrefn apelio yn ymwneud â CTRS. Yn ôl y gyfraith, y Tribiwnlys yw'r unig gorff a all wrando ar apeliadau sy'n ymwneud â system y Dreth Gyngor yng Nghymru.

Yn y dechrau, credai Tribiwnlys Prisio Cymru y byddai'n derbyn nifer sylweddol o apeliadau yn ymwneud â CTRS. Fodd bynnag, yn dilyn penderfyniad Llywodraeth Cymru i ddarparu cyllid ychwanegol i ddiogelu ymgeiswyr cymwys rhag unrhyw ostyngiad yn y cymorth yn 2013-14, mae nifer yr apeliadau'n sylweddol is na'r hyn a ddisgwyliwyd yn wreiddiol. Adeg argraffu'r ddogfen hon, roedd y Tribiwnlys wedi derbyn tair apêl yn ymwneud â CTRS.

Mae **Atodiad D** yn cynnwys data ar achosion Apêl blaenorol yn ymwneud â CTB yn y DU.

6. Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Adroddiad Blynyddol

Cyhoeddir adroddiad mwy cynhwysfawr ar CTRS yng Nghymru ar gyfer blwyddyn ariannol 2013-14 yn ystod Gwanwyn 2014. Bydd fformat yr Adroddiad Blynyddol yn debyg i'r Adroddiad Interim hwn, a bydd yn adrodd yn llawn ar gostau CTRS ar gyfer 2013-14. Bydd hyn yn cynnwys achosion sydd wedi'u cau. Yn ogystal, bwriedir iddo ddarparu rhagor o ddata ar gyflymder prosesu ceisiadau (gan gynnwys ceisiadau newydd a newid amgylchiadau), llwyth achosion yn ôl y math o gartref, a gwybodaeth am dwyll ac apeliadau yn ystod y flwyddyn.

Bydd data ar gael eto ar lefel Cymru gyfan a lefel Awdurdodau Lleol er mwyn cyflwyno amrywiadau rhanbarthol. Yn y cyswllt hwn, bydd yr Adroddiad Blynyddol yn galluogi Awdurdodau Lleol i gymharu eu sefyllfa CTRS â'i gilydd.

7. ATODIADAU
Atodiad A: Deddfwriaeth

Mae dolenni i'r Rheoliadau isod ar gael yn www.legislation.gov.uk.

Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2012: Mae'r offeryn statudol hwn yn cyflwyno'r fframwaith ymarferol ar gyfer gweithredu CTRS yng Nghymru ar ôl dileu system bresennol Budd-daliadau'r Dreth Gyngor.

Mae'r offeryn statudol yn gwneud darpariaeth i Awdurdodau Lleol fabwysiadu CTRS sy'n cynnwys ystod gyfyngedig o elfennau disgresiwn er mwyn darparu cymorth i dalu'r Dreth Gyngor.

Yn unol â darpariaethau Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 2012 (y Ddeddf) sy'n diwygio Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, mae Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2012 (rheoliadau'r gofynion rhagnodedig) a Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Cynllun Diofyn) (Cymru) 2012 (rheoliadau'r cynllun diofyn) yn rheoli'r broses o gyflwyno a gweithredu CTRS yng Nghymru.

Mae rheoliadau'r cynllun diofyn yn pennu'r cynllun sydd i'w weithredu mewn ardal os yw Awdurdod yn methu mabwysiadu ei gynllun ei hun yn unol â rheoliadau'r gofynion rhagnodedig. Yn ymarferol, mae rheoliadau'r gofynion rhagnodedig yn ei gwneud yn ofynnol i Awdurdodau Lleol ddarparu ar gyfer yr un materion yn eu cynlluniau ag y byddai rheoliadau'r cynllun diofyn yn eu gorfodi arnynt pe baent yn dod i rym yn eu hardal. Fodd bynnag, mae rheoliadau'r gofynion rhagnodedig hefyd yn caniatáu rhywfaint o ddisgresiwn lleol a nodir ym mharagraff 62. Mae rheoliadau'r gofynion rhagnodedig hefyd yn cyflwyno nifer o ddarpariaethau gweithdrefnol gan gynnwys y prosesau y mae'n rhaid i Awdurdod eu dilyn wrth fabwysiadu, adolygu neu newid ei gynllun.

Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Cynllun Diofyn) (Cymru) 2012: Mae'r offeryn statudol hwn yn cyflwyno'r fframwaith ymarferol ar gyfer gweithredu CTRS yng Nghymru ar ôl dileu system bresennol Budd-daliadau'r Dreth Gyngor

Mae'r offeryn statudol yn nodi'r cynllun diofyn a fyddai'n dod i rym pe bai unrhyw Awdurdod Lleol yng Nghymru yn methu mabwysiadu ei gynllun ei hun, o dan Reoliadau CTRS a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2012, erbyn 31 Ionawr 2013.

Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Gofynion Rhagnodedig a Chynllun Diofyn) (Cymru) (Diwygio) 2013: Mae'r offeryn statudol hwn yn uwchraddio rhai ffigurau a ddefnyddir i gyfrifo hawl ymgeisydd i ostyngiad o dan y cynllun, a lefel y gostyngiad sy'n dilyn, ac mae'n berthnasol i Reoliadau CTRS (Cynllun Diofyn) (Cymru) 2012 a Rheoliadau

Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) 2012 (Rheoliadau 2012).

Roedd yr offeryn statudol hwn hefyd yn diwygio gwall a ymddangosodd yn rheoliadau 2012 o ran darpariaethau yn ymwneud â dyfarnu neu dalu gostyngiad o dan y cynllun.

Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Darpariaethau Trosiannol) (Cymru) 2013: Mae'r offeryn statudol hwn yn gwneud darpariaeth i ganiatáu trosglwyddo ymgeiswyr presennol Budd-dal y Dreth Gyngor yn awtomatig i Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor newydd heb orfod cyflwyno cais newydd.

Rheoliadau'r Dreth Gyngor (Hysbysiad Galw am Dalu) (Cymru) (Diwygio) 2013: Mae'r offeryn statudol hwn yn gwneud rhai diwygiadau i'r darpariaethau cyfredol yn ymwneud â materion sydd i'w cynnwys mewn hysbysiadau galw am dalu'r Dreth Gyngor a gyhoeddir gan, neu ar ran, Awdurdodau bilio Cymru, a'r wybodaeth sy'n ategu hysbysiadau o'r fath, yn sgil cyflwyno CTRS.

Rheoliadau'r Dreth Gyngor (Gweinyddu a Gorfodi) (Cymru) (Diwygio) 2013: Mae'r offeryn statudol hwn yn gwneud rhai diwygiadau i'r darpariaethau cyfredol ar gyfer bilio, casglu a gorfodi'r Dreth Gyngor yn sgil cyflwyno CTRS.

Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Darganfod Twyll a Gorfodi) (Cymru) 2013: Mae'r offeryn statudol hwn yn gwneud darpariaethau i greu troseddau a gorfodi cosbau mewn perthynas â CTRS yng Nghymru. Mae'r offeryn hefyd yn gwneud darpariaeth i Awdurdodau bilio awdurdodi unigolion i arfer pwerau ymchwilio penodol.

Rheoliadau'r Dreth Gyngor (Gweinyddu a Gorfodi) (Diwygio Rhif 2) (Cymru) 2013: Mae'r offeryn statudol hwn yn cyflwyno darpariaethau rhannu data i Reoliadau'r Dreth Gyngor (Gweinyddu a Gorfodi) 1992 ("Rheoliadau 1992") er mwyn sicrhau bod Awdurdodau Lleol yn gallu cael gafael ar ddata Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi ar gyfer eu CTRS.

Mae'r offeryn statudol hefyd yn diwygio darpariaethau presennol Rheoliadau 1992 yn ymwneud â bilio, casglu a gorfodi'r Dreth Gyngor er mwyn gwneud darpariaeth ar gyfer casglu cosbau y gellir eu gorfodi o dan reoliadau 13, 14, 16 a 17 o Reoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Darganfod Twyll a Gorfodi) (Cymru) 2013.

Caiff mân newidiadau eu gwneud hefyd er mwyn cyfateb i'r Credyd Cynhwysol newydd.

Gorchymyn Awdurdodau Lleol (Gosod Swyddogaethau Bilio, Casglu a Gorfodi'r Dreth ar Gontract) (Diwygio) (Cymru) 2013: Bydd Gorchymyn Gosod ar Gontract 2013 yn sicrhau y bydd gallu presennol Awdurdodau Lleol i osod swyddogaethau'n ymwneud â'r Dreth Gyngor ar gontract yn parhau o dan CTRS.

ATODIAD B: Tueddiadau Budd-dal y Dreth Gyngor

Tabl B1: Derbynwyr Budd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol

Ardal	Chwef-09	Chwef-10	Chwef-11	Chwef-12	Chwef-13
Ynys Môn	6,490	6,950	*6,860*	7,110	7,060
Gwynedd	10,980	11,310	11,350	11,520	11,440
Conwy	10,890	11,710	12,010	12,010	12,280
Sir Ddinbych	9,720	10,430	10,750	11,040	11,090
Sir y Fflint	11,780	12,460	13,120	13,270	13,120
Wrecsam	12,110	13,390	13,450	*13,660*	13,870
Powys	9,420	10,130	10,300	10,520	10,320
Ceredigion	5,570	5,900	5,930	6,110	6,020
Sir Benfro	10,730	11,320	11,600	11,920	11,800
Sir Gaerfyrddin	17,560	18,720	18,830	19,090	18,910
Abertawe	25,240	26,730	27,210	27,500	27,240
Castell-nedd Port Talbot	17,900	18,890	19,340	19,390	19,320
Pen-y-bont ar Ogwr	14,050	15,040	15,410	15,650	15,790
Bro Morgannwg	9,450	10,690	11,030	11,210	11,160
Caerdydd	31,620	34,050	35,410	36,000	35,880
Rhondda Cynon Taf	27,570	29,160	29,740	30,150	29,970
Merthyr Tudful	7,460	7,870	7,890	7,850	7,820
Caerffili	19,470	20,780	20,750	20,800	20,430
Blaenau Gwent	9,690	10,440	10,550	10,690	10,730
Torfaen	10,360	10,850	11,000	11,400	11,250
Sir Fynwy	6,310	*6,810*	*6,920*	6,810	6,780
Casnewydd	14,220	15,310	15,670	16,020	16,200

Ffynhonnell: Adran Gwaith a Phensiynau

Tabl B2: Gwariant Budd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol (£ miliynau)

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
Ynys Môn	4.2	4.6	4.9	5.0
Gwynedd	7.7	8.3	8.6	8.9
Conwy	7.0	7.8	8.3	8.7
Sir Ddinbych	7.4	8.2	8.7	9.0
Sir y Fflint	8.2	9.2	9.5	9.9
Wrecsam	8.2	9.0	9.4	9.9
Powys	6.6	7.2	7.6	7.9
Ceredigion	4.0	4.4	4.5	4.7
Sir Benfro	5.9	6.5	6.8	7.0
Sir Gaerfyrddin	12.0	13.2	13.6	14.3
Abertawe	15.7	17.4	18.3	19.1
Castell-nedd Port Talbot	13.2	14.6	15.3	15.7
Pen-y-bont ar Ogwr	9.6	11.0	11.8	12.5
Bro Morgannwg	6.8	7.8	8.3	8.6
Caerdydd	22.5	25.3	26.4	27.8
Rhondda Cynon Taf	17.8	19.9	20.9	21.7
Merthyr Tudful	4.9	5.4	5.6	5.7
Caerffili	12.1	13.4	13.7	13.7
Blaenau Gwent	6.5	7.5	7.9	8.1
Torfaen	6.6	7.2	7.5	7.9

Sir Fynwy	4.9	5.6	5.8	6.1
Casnewydd	7.9	8.9	9.3	9.8

Ffynhonnell: Adran Gwaith a Phensiynau

Ffigur B1: Derbynwyr Budd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol: Chwefror 2013

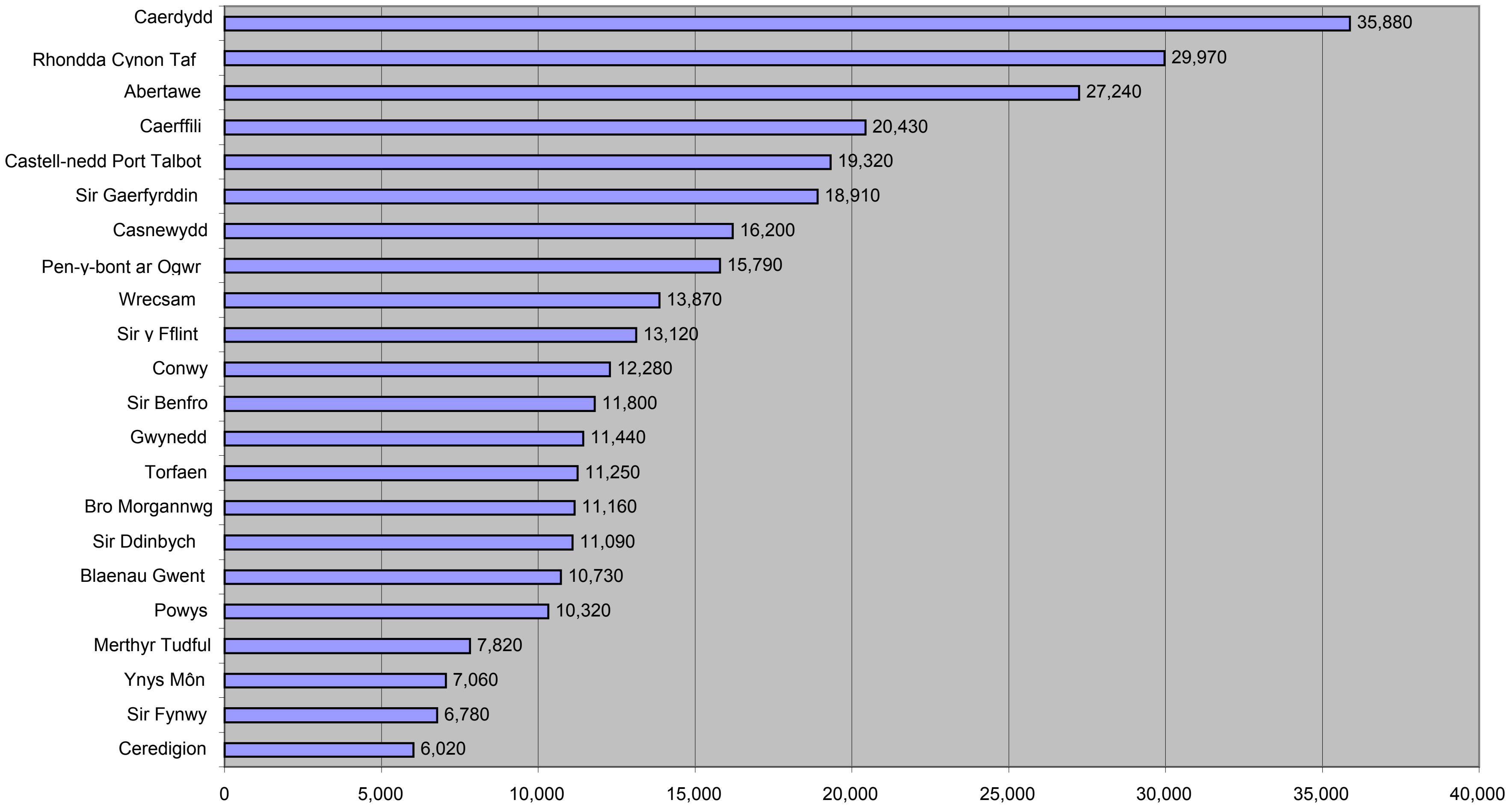

Ffigur B2: Gwariant â Chymhorthdal Budd-dal y Dreth Gyngor- Adran Gwaith a Phensiynau fesul Awdurdod Lleol 2011/12

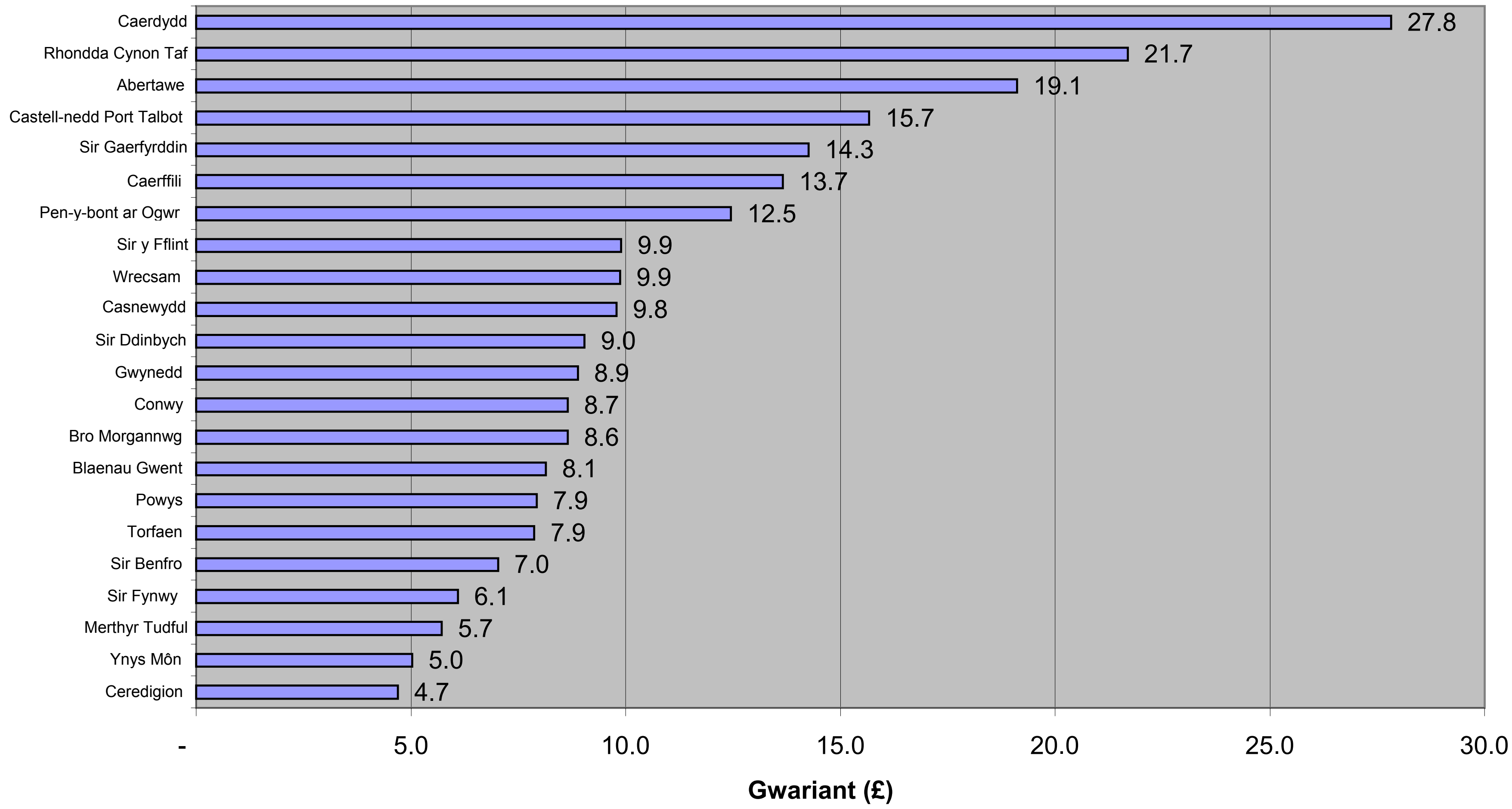

Tabl B3: Derbynwyr Budd-dal y Dreth Gyngor fesul Awdurdod Lleol a Statws Budd-daliadau Pasbort: Chwefror 2013

	Statws Pasbort (%)	Di-basbort (%)
Ynys Môn	72	28
Gwynedd	68	32
Conwy	70	30
Sir Ddinbych	71	29
Sir y Fflint	65	35
Wrecsam	68	32
Powys	68	32
Ceredigion	67	33
Sir Benfro	69	30
Sir Gaerfyrddin	68	32
Abertawe	70	30
Castell-nedd Port Talbot	69	31
Pen-y-bont ar Ogwr	67	32
Bro Morgannwg	68	32
Caerdydd	70	29
Rhondda Cynon Taf	73	27
Merthyr Tudful	71	29
Caerffili	74	26
Blaenau Gwent	70	30
Torfaen	68	32
Sir Fynwy	64	36
Casnewydd	74	26

Ffynhonnell: Adran Gwaith a Phensiynau

ATODIAD C: Tueddiadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor

Tabl C1: CTRS - Llwyth achosion fesul Awdurdod Lleol: Mai 2013 - Hydref 2013

	Mai-13	Meh-13	Gorff-13	Awst-13	Medi-13	Hyd-13
Ynys Môn	7,084	7,133	6,895	6,845	6,836	6,828
Gwynedd	11,035	10,970	10,738	10,817	10,697	10,702
Conwy	11,935	11,855	11,767	11,750	11,694	11,737
Sir Ddinbych	10,863	10,873	10,838	10,742	10,657	10,801
Sir y Fflint	12,886	12,843	12,766	12,772	12,749	12,752
Wrecsam	13,604	13,549	13,526	13,529	13,575	13,655
Powys	10,360	10,352	10,402	10,409	10,387	10,354
Ceredigion	5,886	5,866	5,777	5,784	5,778	5,749
Sir Benfro	11,565	11,580	11,583	11,555	11,528	11,437
Sir Gaerfyrddin	18,489	18,412	18,192	18,061	17,993	17,949
Abertawe	26,940	27,001	26,893	26,349	26,380	26,327
Castell-nedd Port Talbot	19,007	18,953	18,961	18,834	18,790	18,760
Pen-y-bont ar Ogwr	15,730	15,756	15,780	15,788	15,332	15,351
Bro Morgannwg	10,905	10,869	10,851	10,855	10,794	10,889
Caerdydd	35,594	35,716	34,685	34,598	34,643	34,623
Rhondda Cynon Taf	29,181	29,195	29,063	28,854	28,637	28,833
Merthyr Tudful	7,751	7,807	7,829	7,855	7,923	7,929
Caerffili	20,102	20,048	20,117	19,887	20,050	19,937
Blaenau Gwent	10,584	10,582	10,541	10,428	10,386	10,318
Torfaen	11,250	11,275	10,995	10,957	10,938	10,894
Sir Fynwy	6,844	6,860	6,873	6,670	6,633	6,610
Casnewydd	15,707	15,754	15,776	15,761	15,761	15,696
Cyfanswm	**323,302**	**323,249**	**320,848**	**319,100**	**318,161**	**318,131**

Ffynhonnell: Datatank

Tabl C2: Gwariant CTRS fesul Awdurdod Lleol (£): Mai 2013 - Hydref 2013

	Mai-2013	Meh-2013	Gorff-2013	Awst-2013	Medi-2013	Hyd-2013
Ynys Môn	5,270,346	5,276,424	5,261,950	5,238,412	5,250,009	5,210,810
Gwynedd	9,082,601	9,016,075	8,838,345	8,891,044	8,794,648	8,788,439
Conwy	9,160,824	9,081,361	8,999,644	8,985,532	8,938,746	8,963,501
Sir Ddinbych	9,459,422	9,453,015	9,397,015	9,309,180	9,235,250	9,357,441
Sir y Fflint	10,214,794	10,185,714	10,120,001	10,118,977	10,107,875	10,098,649
Wrecsam	10,211,431	10,141,142	10,087,671	10,073,511	10,104,309	10,116,049
Powys	8,292,014	8,272,223	8,285,686	8,244,560	8,252,607	8,162,169
Ceredigion	4,878,983	4,859,054	4,779,726	4,793,858	4,775,971	4,742,004
Sir Benfro	7,326,978	7,314,789	7,300,266	7,258,373	7,239,738	7,168,308
Sir Gaerfyrddin	14,425,117	14,356,642	14,359,640	14,263,282	14,260,857	14,170,046
Abertawe	19,426,159	19,420,771	19,321,367	19,291,694	19,310,148	19,215,337
Castell-nedd Port Talbot	16,183,230	16,127,662	16,126,327	16,019,933	15,989,134	15,979,299
Pen-y-bont ar Ogwr	12,936,591	12,878,372	12,853,868	12,804,129	12,839,790	12,816,105
Bro Morgannwg	9,079,181	9,043,726	9,080,123	9,050,729	9,009,229	9,108,902
Caerdydd	27,757,676	27,776,359	27,621,868	27,567,424	27,698,801	27,610,867
Rhondda Cynon Taf	22,722,081	22,709,278	22,589,875	22,419,706	22,261,596	22,424,158
Merthyr Tudful	5,942,827	5,959,930	5,959,525	5,943,114	5,994,570	5,991,702
Caerffili	13,637,093	13,577,209	13,607,140	13,460,101	13,567,762	13,493,738
Blaenau Gwent	8,616,802	8,593,451	8,535,125	8,546,284	8,528,108	8,439,870
Torfaen	8,175,817	8,137,949	8,136,916	8,115,249	8,107,044	8,052,503
Sir Fynwy	5,949,110	5,942,043	5,915,216	5,906,533	5,890,131	5,861,916
Casnewydd	10,329,369	10,353,356	10,367,507	10,354,888	10,358,669	10,313,078
CYFANSWM	**£249,078,446**	**£248,476,545**	**£247,544,801**	**£246,656,513**	**£246,514,992**	**£246,084,891**

Ffynhonnell: Datatank

Tabl C3: CTRS - Llwyth Achosion Awdurdodau Lleol mewn perthynas â Chartrefi Atebol: Hydref 2013

	Llwyth Achosion	Cartrefi Atebol	Llwyth Achosion o'i gymharu â Chartrefi Atebol (%)
Cymru	318,181	1,417,954	22.0
Ynys Môn	6,828	34,292	19.9
Gwynedd	10,702	63,249	16.9
Conwy	11,737	57,024	20.6
Sir Ddinbych	10,801	49,232	21.9
Sir y Fflint	12,752	66,073	19.3
Wrecsam	13,655	59,350	23.0
Powys	10,354	64,845	16.0
Ceredigion	5,749	35,534	16.2
Sir Benfro	11,437	63,518	18.0
Sir Gaerfyrddin	17,949	85,059	21.1
Abertawe	26,327	111,141	23.7
Castell-nedd Port Talbot	18,760	65,107	28.8
Pen-y-bont ar Ogwr	15,351	61,772	24.9
Bro Morgannwg	10,889	55,713	19.5
Caerdydd	34,623	150,735	23.0
Rhondda Cynon Taf	28,833	109,881	26.2
Merthyr Tudful	7,929	26,813	29.6
Caerffili	19,937	77,948	25.6
Blaenau Gwent	10,318	34,566	29.9
Torfaen	10,894	40,589	26.8
Sir Fynwy	6,610	40,862	16.2
Casnewydd	15,696	64,651	24.3

Ffynhonnell: Datatank

Tabl C4: CTRS - Llwyth achosion fesul Awdurdod Lleol a Band y Dreth Gyngor: Hydref 2013 *Ffynhonnell: Datatank*

	A-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Heb fand
Cymru	107	93,683	101,773	69,649	30,766	14,906	5,373	1,516	243	57	58
Ynys Môn	9	2,069	2,164	1,260	822	375	101	25	2	1	0
Gwynedd	0	2,675	4,267	2,099	926	556	154	21	3	1	0
Conwy	0	2,614	2,872	3,753	1,518	685	227	60	7	1	0
Sir Ddinbych	0	2,128	3,028	3,770	1,170	449	174	76	5	1	0
Sir y Fflint	0	2,106	3,472	4,488	1,435	831	308	95	15	2	0
Wrecsam	3	2,400	5,044	4,061	1,238	565	234	74	19	3	14
Powys	3	2,169	2,937	2,560	1,166	859	503	143	10	3	1
Ceredigion	0	548	1,723	1,579	965	744	163	26	1	0	0
Sir Benfro	0	2,622	3,097	3,218	1,284	916	231	52	8	2	7
Sir Gaerfyrddin	11	3,997	7,984	3,150	1,550	922	282	50	1	0	2
Abertawe	16	8,737	9,675	4,429	2,049	913	379	89	21	7	12
Castell-nedd Port Talbot	0	6,763	9,246	1,711	686	271	64	16	2	1	0
Pen-y-bont ar Ogwr	8	5,126	5,178	3,023	1,192	585	180	39	4	2	14
Bro Morgannwg	0	606	2,881	4,049	1,925	887	365	139	28	9	0
Caerdydd	7	2,568	8,818	10,866	7,411	3,431	1,176	280	54	12	0
Rhondda Cynon Taf	0	18,605	6,324	2,723	755	279	111	34	2	0	0
Merthyr Tudful	21	5,929	1,455	280	173	51	17	3	0	0	0
Caerffili	0	7,054	7,969	3,556	962	289	82	23	0	2	0
Blaenau Gwent	19	8,014	1,768	326	130	49	12	0	0	0	0
Torfaen	10	3,138	4,424	2,666	364	181	84	21	0	0	6
Sir Fynwy	0	183	1,720	1,928	1,609	573	356	181	51	8	1
Casnewydd	0	3,632	5,727	4,154	1,436	495	170	69	10	2	1

Tabl C5: CTRS - Llwyth Achosion fesul Awdurdod Lleol a Band y Dreth Gyngor (%): Hydref 2013 *Ffynhonnell: Datatank*

	A-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Heb fand
Cymru	0.0	29.4	32.0	21.9	9.7	4.7	1.7	0.5	0.1	0.0	0.0
Ynys Môn	0.1	30.3	31.7	18.5	12.0	5.5	1.5	0.4	0.0	0.0	0.0
Gwynedd	0.0	25.0	39.9	19.6	8.7	5.2	1.4	0.2	0.0	0.0	0.0
Conwy	0.0	22.3	24.5	32.0	12.9	5.8	1.9	0.5	0.1	0.0	0.0
Sir Ddinbych	0.0	19.7	28.0	34.9	10.8	4.2	1.6	0.7	0.0	0.0	0.0
Sir y Fflint	0.0	16.5	27.2	35.2	11.3	6.5	2.4	0.7	0.1	0.0	0.0
Wrecsam	0.0	17.6	36.9	29.7	9.1	4.1	1.7	0.5	0.1	0.0	0.1
Powys	0.0	20.9	28.4	24.7	11.3	8.3	4.9	1.4	0.1	0.0	0.0
Ceredigion	0.0	9.5	30.0	27.5	16.8	12.9	2.8	0.5	0.0	0.0	0.0
Sir Benfro	0.0	22.9	27.1	28.1	11.2	8.0	2.0	0.5	0.1	0.0	0.1
Sir Gaerfyrddin	0.1	22.3	44.5	17.5	8.6	5.1	1.6	0.3	0.0	0.0	0.0
Abertawe	0.1	33.2	36.7	16.8	7.8	3.5	1.4	0.3	0.1	0.0	0.0
Castell-nedd Port Talbot	0.0	36.1	49.3	9.1	3.7	1.4	0.3	0.1	0.0	0.0	0.0
Pen-y-bont ar Ogwr	0.1	33.4	33.7	19.7	7.8	3.8	1.2	0.3	0.0	0.0	0.1
Bro Morgannwg	0.0	5.6	26.5	37.2	17.7	8.1	3.4	1.3	0.3	0.1	0.0
Caerdydd	0.0	7.4	25.5	31.4	21.4	9.9	3.4	0.8	0.2	0.0	0.0
Rhondda Cynon Taf	0.0	64.5	21.9	9.4	2.6	1.0	0.4	0.1	0.0	0.0	0.0
Merthyr Tudful	0.3	74.8	18.4	3.5	2.2	0.6	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Caerffili	0.0	35.4	40.0	17.8	4.8	1.4	0.4	0.1	0.0	0.0	0.0
Blaenau Gwent	0.2	77.7	17.1	3.2	1.3	0.5	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Torfaen	0.1	28.8	40.6	24.5	3.3	1.7	0.8	0.2	0.0	0.0	0.1
Sir Fynwy	0.0	2.8	26.0	29.2	24.3	8.7	5.4	2.7	0.8	0.1	0.0
Casnewydd	0.0	23.1	36.5	26.5	9.1	3.2	1.1	0.4	0.1	0.0	0.0

Tabl C6: CTRS – Gwariant fesul Awdurdod Lleol a Band y Dreth Gyngor (%) (£): Hydref 2013 *Ffynhonnell: Datatank*

	A-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Heb fand
Cymru	58,794	61,524,819	74,772,706	56,086,600	27,539,435	16,190,899	7,032,767	2,283,315	440,378	129,276	25,887
Ynys Môn	4,742	1,273,239	1,566,890	1,025,294	741,140	417,490	139,266	37,153	3,531	2,064	0
Gwynedd	0	1,790,358	3,300,034	1,830,832	915,410	681,851	225,771	33,887	7,220	3,076	0
Conwy	0	1,540,289	1,985,604	2,954,538	1,350,918	742,167	287,321	87,724	12,932	2,007	0
Sir Ddinbych	0	1,420,097	2,418,837	3,381,712	1,178,975	548,709	265,928	132,253	8,654	2,,277	0
Sir y Fflint	0	1,267,870	2,484,560	3,594,504	1,261,729	901,768	403,918	150,764	29,369	4,165	0
Wrecsam	1,536	1,412,051	3,489,603	3,139,031	1,054,407	581,258	300,523	103,331	29,678	4,629	0
Powys	1,718	1,294,920	2,033,396	2,000,874	1,028,099	917,815	656,582	206,568	17,691	4,507	0
Ceredigion	0	316,937	1,210,795	1,273,402	864,828	819,410	211,730	43,108	1,793	0	0
Sir Benfro	0	1,272,022	1,739,553	2,076,581	931,853	820,383	246,647	64,188	13,971	3,109	0
Sir Gaerfyrddin	5,101	2,510,773	5,951,076	2,665,165	1,464,500	1,081,853	406,399	81,081	1,822	0	2,276
Abertawe	8,480	5,278,693	6,851,409	3,549,280	1,828,670	989,214	513,018	130,039	38,874	18,874	8,787
Castell-nedd Port Talbot	0	4,974,671	8,076,156	1,665,016	752,603	372,361	102,730	27,919	4,488	3,354	0
Pen-y-bont ar Ogwr	4,849	3,578,539	4,202,593	2,709,169	1,218,660	735,269	277,285	64,926	9,175	5,501	10,140
Bro Morgannwg	0	367,489	2,064,446	3,263,317	1,703,593	962,212	463,271	208,745	53,237	22,582	0
Caerdydd	2,806	1,476,189	5,916,362	8,350,696	6,378,978	3,532,138	1,432,466	405,180	91,344	24,707	0
Rhondda Cynon Taf	0	13,197,419	5,234,397	2,579,473	808,774	363,423	177,630	58,018	5,023	0	0
Merthyr Tudful	10,813	4,247,126	1,191,857	252,208	183,356	74,928	25,469	5,944	0	0	0
Caerffili	0	4,074,389	5,402,754	2,745,079	829,185	296,984	105,475	34,588	0	5,285	0
Blaenau Gwent	12,685	6,260,997	1,611,202	326,640	142,766	63,551	22,029	0	0	0	0
Torfaen	6,064	1,956,891	3,240,322	2,178,492	328,055	198,099	109,263	31,453	0	0	3,865
Sir Fynwy	0	111,333	1,215,298	1,592,720	1,457,227	626,556	464,655	278,181	96,255	19,693	0

Casnewydd	0	1,902,527	3,585,562	2,932,577	1,115,709	463,460	195,391	98,265	15,321	3,446	819

Tabl C7: CTRS - Gwariant fesul Awdurdod Lleol a Band y Dreth Gyngor (%): Hydref 2013

Ffynhonnell: Datatank

	A-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Heb fand
Cymru	0.0	25.0	30.4	22.8	11.2	6.6	2.9	0.9	0.2	0.1	0.0
Ynys Môn	0.1	24.4	30.1	19.7	14.2	8.0	2.7	0.7	0.1	0.0	0.0
Gwynedd	0.0	20.4	37.5	20.8	10.4	7.8	2.6	0.4	0.1	0.0	0.0
Conwy	0.0	17.2	22.2	33.0	15.1	8.3	3.2	1.0	0.1	0.0	0.0
Sir Ddinbych	0.0	15.2	25.8	36.1	12.6	5.9	2.8	1.4	0.1	0.0	0.0
Sir y Fflint	0.0	12.6	24.6	35.6	12.5	8.9	4.0	1.5	0.3	0.0	0.0
Wrecsam	0.0	14.0	34.5	31.0	10.4	5.7	3.0	1.0	0.3	0.0	0.0
Powys	0.0	15.9	24.9	24.5	12.6	11.2	8.0	2.5	0.2	0.1	0.0
Ceredigion	0.0	6.7	25.5	26.9	18.2	17.3	4.5	0.9	0.0	0.0	0.0
Sir Benfro	0.0	17.7	24.3	29.0	13.0	11.4	3.4	0.9	0.2	0.0	0.0
Sir Gaerfyrddin	0.0	17.7	42.0	18.8	10.3	7.6	2.9	0.6	0.0	0.0	0.0
Abertawe	0.0	27.5	35.7	18.5	9.5	5.1	2.7	0.7	0.2	0.1	0.1
Castell-nedd Port Talbot	0.0	31.1	50.5	10.4	4.7	2.3	0.6	0.2	0.0	0.0	0.0
Pen-y-bont ar Ogwr	0.0	27.9	32.8	21.1	9.5	5.7	2.2	0.5	0.1	0.0	0.1
Bro Morgannwg	0.0	4.0	22.7	35.8	18.7	10.6	5.1	2.3	0.6	0.2	0.0
Caerdydd	0.0	5.3	21.4	30.2	23.1	12.8	5.2	1.5	0.3	0.1	0.0
Rhondda Cynon Taf	0.0	58.9	23.3	11.5	3.6	1.6	0.8	0.3	0.0	0.0	0.0
Merthyr Tudful	0.2	70.9	19.9	4.2	3.1	1.3	0.4	0.1	0.0	0.0	0.0
Caerffili	0.0	30.2	40.0	20.3	6.1	2.2	0.8	0.3	0.0	0.0	0.0
Blaenau Gwent	0.2	74.2	19.1	3.9	1.7	0.8	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0
Torfaen	0.1	24.3	40.2	27.1	4.1	2.5	1.4	0.4	0.0	0.0	0.1
Sir Fynwy	0.0	1.9	20.7	27.2	24.9	10.7	7.9	4.7	1.6	0.3	0.0
Casnewydd	0.0	18.4	34.8	28.4	10.8	4.5	1.9	1.0	0.1	0.0	0.0

ATODIAD D: Budd-dal y Dreth Gyngor - Apelio

Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder yn casglu ystadegau ar y broses o apelio yn erbyn penderfyniadau yn ymwneud â nawdd cymdeithasol a chymorth i blant ar lefel y DU. Mae ystadegau'r DU yn cynnwys data hanesyddol ar apeliadau'n ymwneud â Budd-dal y Dreth Gyngor (CTB).

Mae **Tabl D1** yn rhoi trosolwg o nifer yr apeliadau a dderbyniwyd gan y Tribiwnlys Haen Gyntaf ar gyfer pob prif fudd-dal lles yn y DU rhwng 2010 a 2013. O ystyried mai Budd-dal Tai a CTB oedd y budd-dal lles mwyaf cyffredin, mae nifer yr achosion yn ymwneud â'r budd-daliadau hyn a oedd yn destun apêl yn sylweddol is na'r prif fudd-daliadau eraill fel Lwfans Cyflogaeth a Chymorth a Lwfans Ceisio Gwaith (mae'n hysbys bod llai o bobl yn hawlio'r budd-daliadau hyn na Budd-dal Tai a CTB).

Tabl D1: Apeliadau a Dderbyniwyd ynglŷn â Budd-daliadau yn y DU[1]: 2010-11 tan 2012-13

	2010-11	2011-12	2012-13
Budd-dal Tai a Budd-dal y Dreth Gyngor	**12,285**	**11,237**	**10,803**
Lwfans Cyflogaeth a Chymorth	197,363	181,137	327,961
Lwfans Byw i'r Anabl	79,448	83,073	73,795
Lwfans Ceisio Gwaith	47,010	46,006	51,540
Cymhorthdal Incwm	15,101	11,886	12,622

[1] 'Derbyniwyd' yw'r term cyfeintiol a ddefnyddir pan fydd achos yn cael ei dderbyn gan Dribiwnlys Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd Ei Mawrhydi.

Ffynhonnell: Adran Gwaith a Phensiynau

Mae **Tabl D2** yn dangos sut roedd y Tribiwnlysoedd Haen Gyntaf yn debygol o gymeradwyo penderfyniadau gwreiddiol mewn achosion yn ymwneud â Budd-dal Tai/CTB (77% o achosion yn 2012-13). Mae **Tabl D3** yn cynnwys data ar apeliadau yn ymwneud â phenderfyniadau tribiwnlysoedd ar lefel Cymru.

Tabl D2: Dyfarniadau Tribiwnlysoedd y DU ar Apeliadau Budd-dal Tai/Budd-dal y Dreth Gyngor: 2010-11 tan 2012-13

	Llwyth achosion (UK)	Cymeradwyo'r Penderfyniad (%)	Dyfarnu o blaid yr Hawlydd (%)
2010-11	8,310	76	23
2011-12	8,615	78	21
2012-13	9,058	77	21

Ffynhonnell: Adran Gwaith a Phensiynau

Tabl D3: Dyfarniadau Tribiwnlysoedd Cymru ar Apeliadau Budd-dal Tai/Budd-dal y Dreth Gyngor: 2011-12 tan 2012-13

	Llwyth achosion	Cymeradwyo'r Penderfyniad (%)	Dyfarnu o blaid yr Hawlydd (%)
2011-12	393	79	19
2012-13	334	76	23

Ffynhonnell: Adran Gwaith a Phensiynau

Mae'r data'n dangos bod cysylltiad yn y gorffennol rhwng apeliadau'n ymwneud â Budd-dal Tai a CTB. Wrth symud ymlaen, bydd apeliadau'n ymwneud â CTRS yn cael eu clywed ar wahân i apeliadau'n ymwneud â Budd-dal Tai. Yn y gorffennol, byddai apeliadau'n ymwneud â Budd-dal Tai wedi arwain yn awtomatig at apêl yn ymwneud â CTB, ond nid yw'r trefniadau newydd yn trin Budd-dal Tai a CTB fel elfennau rhyngddibynnol. Cyrff ar wahân sy'n gyfrifol am gymorth ariannol o'r fath bellach. Bydd yr Adroddiad Blynyddol yn cynnwys dadansoddiad manylach o apeliadau'n ymwneud â CTRS.